

1 PEDRO

1. **Kay cartatari, ¿pitaq escribiran?** Kay cartataqa *apóstol Pedron escribiran (1 Pedro 1.1). Pedroqa Silvanopa yanapayninwanmi kay cartataqa escribiran (1 Pedro 5.12). Pedroqa Señor Jesucristopa akllasqan apostolninmi karan (Mateo 10.2). Pedropa huknin sutinmi karan *Simón (Juan 1.42). Payqa manaraq Jesucristopa discipulon kashaspanqa, challwata challwaqmi karan (Mat 4.18-20).
2. **Kay cartari, ¿hayk'aqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa kanman karan Señor Jesucristopa nacesqanpa qepanta 60 otaq 64 watakunapin.
3. **Kay cartari, ¿pikunapaqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa karan Ponto, Galacia, Capadocia, Asia hinallataq Bitinia *provincia lawkunapi ch'eqesqa kaq Israel *nacionniyoq creyentekunapaqmi, hinallataq huk nacionniyoq creyentekunapaqwan ima (1 Pedro 1.1).
4. **Kay cartari, ¿imapaqtaq escribisqa karan?** Kay cartaqa escribisqa karan Jesucristopi creeq runakuna ashka provinciakuna ukhupi ch'eqesqa, hinallataq qatikachasqa kaspanku, kallpanchasqa kanankupaqmi (1 Pedro 1.1).
5. **Kay cartapiri, ¿mayqen versiculotaq aswan más importante yuyanapaq?** Kay versiculon aswan más importanteqa: “Imaynan Jesucristopas ñak'ariran, saynata ñak'arispaqa, qankunapas anchatayá kusikuychis. Saynata ñak'arispaykichismi, Jesucristo kay pachaman kutimuqtin, qankunaqa anchata kusikunkichis, paypa sumaq k'anchayninta, hinallataq tukuy atiynta rikuspaykichis” (1 Pedro 4.13).
6. **Kay cartari, ¿imayna dividisqataq kashan?** Kay cartaqa khayna dividisqan kashan:
  - (1) Diosta alabaspa kawsananchismanta (1 Pedro 1.1-12)
  - (2) Diospa munasqanman hina kawsananchismanta (1 Pedro 1.13 asta 2.12)
  - (3) Autoridadkuna respetanamanta (1 Pedro 2.13-25)
  - (4) Sasachakuy tiempopi imaynatas kawsananchismanta (1 Pedro 3.1 asta 4.19)
  - (5) Igleziapi liderkuna, hinallataq llapallan creyentekunapas humildadwan kawsananchismanta (1 Pedro 5.1-14)

Cartapa qallariyninmanta

1 1 Noqan Señorninchis Jesucristopa *apostolnin Pedro kani. Chaymi kay cartata escribimuykichis llapallaykichis kay *provincia lawkunapi ch'eqesqa

tiyaqkunaman: Ponto lawpi, Galacia lawpi, Capadocia lawpi, Asia lawpi, hinallataq Bitinia lawpi tiyaqkunamanwan ima. **2** Dios Taytanchisqa ñawpaqmantapacharaqmi qankunataqa ña reqsisurankichishña. Chayraykun payqa qankunata akllasurankichis, wawankuna kanaykichispaq. Saynallataqmi *Santo Espiritupas yanapashasunkichis, amaña huchapi kawsaspa, aswan Jesucristota kasukuspa kawsanaykichispaq. Saynallataqmi Jesucristopas yawarninwan llapallan huchaykichiskunamanta limpiasunkichis.

Chaymi noqaqa Diosmanta mañakushani, qankunata tukuy imapi yanapaspa, hawkallata kawsachisunaykichispaq.

Diosta alabaspa kawsananchismanta

3 Alabasqa kachun Señorninchis Jesucristopa Dios Taytanqa. Paymi ancha khuyakuq kaspan, Señorninchis Jesucristota wañusqanmanta kawsarichispan, mosoq kawsayta qowaranchis, payllapiña allinta confiaspa kawsananchispaq.

4 Saynata ruwaspanmi, Diosqa llapallan prometewasqanchis herencianchistaqa qowasunchis. Chay mana ismuq, hinallataq mana hayk'aq tukukuq herencianchistan Diosqa cielopi waqaychashan. **5** Qankunaqa Diospin creeshankichis. Chaymi Diosqa atiyinwan waqaychasunkichis, salvasqa kanaykichispaq. Chaytan Diosqa nisqanman hina tukukuy p'unchawpi cumplinqa.

6 Chayraykuyá qankunaqa ancha kosisqallapuni kawsaychis, chikan tiempollapaq tukuy clase sasachakuykuna hamusuqtiykichispas. **7** Qankunapa iñinyikichisqa ancha valorniyoc qori hinan. Imaynan chay qorita ninaman churanku, allin kasqanta otaq mana allin kasqanta yachanankupaq, saynan Jesucristopi iñisqaykichispas probasqa kanqa tukuy problemakunawan. Sichus tukuy problemakuna hamusuqtiykichis, mana ishkayaspa, Jesucristopi confiankichis chayqa, qankunapa iñinyikichismi chay tukukuq qorimantapas aswan más allinraq kanqa. Saynata kawsaqtiykichismi, Jesucristo kay pachaman kutimuspa, qankunata anchata alabaspa, hatunchasunkichis.

8 Qankunaqa Señorninchis Jesucristotan mana hayk'aq rikushaspaykichispas, anchatapuni khuyakuspa, paypi

creeshankichis. Chaymi anchata kusikuspa kawsashankichis. Chay kusikuyqa ancha sumaqmi; palabrallanchiswan imayna kasqanta mana niy atiyraq. **9** Chaymi qankunaqa salvasqa kankichis, Diospi creesqaykichisrayku.

10 Diosmanta willakuq *profetakunan ñawpaq timpokunapi allinta estudiaspanku willakuranku, kay pachapi runakunata Dios anchata khuyakuspa salvawananchismanta. **11** Chaymi Jesucristo manaraq kay pachaman hamushaqtin, paypa Espiritun chay profetakunaman yachachiqtin, paykuna willakuranku Diosmanta Hamuq Salvador imayna ñak'arinanmanta, hinallataq ñak'arisqanpa qepantapas hatunchasqa kananmantawan ima. Chay profetakunan yachayta munaranku, pis chay Salvador kasqanmanta, hinallataq hayk'aq hamunanmantawan ima. **12** Ichaqa chay profetakunapa willakusqankuqa manan paykunapa tiemponkupaqchu karan, aswanqa noqanchispa tiemponchispaqmi. Chaytan Diosqa paykunaman entiendechiran ashka watakuna antestaraq. Chay allin willakuytan Jesucristomanta yachachikuqkunaqa chayraq qankunaman willasurankichis, cielomanta hamuq *Santo Espiritupa ancha atiyinwan. Chay willakuykunatan cielopi *angelkunapas yachaytapuni munanku.

Diospa munasqanman hina kawsananchismanta

13 Chayraykuyá qankunaqa listolla kaspaykichis, allintapuni piensaspaykichis imatapas ruwaychis, saynapi sapa kutin allin kaqta ruwaspa kawsanaykichispaq. Saynata kawsaspayá, Señorninchis Jesucristopi allinta confiaspa, kayta yuyaychis: payqa kutimuspanmi, ancha kusikuywan qankunata chashkiswa, salvasunkichis. **14** Qankunaqa Señorninchis Jesucristomanta allin willakuykunata manaraq yachashaspaykichisqa, tukuy ima munasqaykichis millay huchakunata ruwaspan kawsarankichis. Kunanqa Diospa cheqaq wawankuna kasqaykichisraykuyá, Diosta allinta kasukuspa kawsaychis. **15** Imaynan Diospas mana ni ima huchayoq ch'uuya; saynayá qankunapas tukuy huchakunamanta ch'uyanchasqa kaychis. **16** Ichaqa Bibliapin

khayna escribisqa kashan: “Noqaqa mana ni ima huchayoq ch'uyan kani; saynallataqyá qankunapas tukuy huchamanta karunchakuspa ch'uya kaychis”, nispa [*Levítico 19.2*].

17 Diosqa pimanpas mana sayapakuspallan, llapallan runakunata juzganqa. Chaymi Diosqa runakunapa ruwasqanman hina, castiganqa otaq premionta qopunqa. Saynaqa sichus qankuna ninkichis: “Papayqa Diosmi” nispa chayqa, Diosta allinta respetaspa, forastero runakuna hina sapa p'unchaw kay pachapi kawsaychis. **18** Ichaqa Diosta mana kasukuq ñawpaq abueloykichiskunapa yachachisusqaykichisman hinallan qankunaqa ñawpaqta kawsarankichis. Saynata mana imapaq valeq huchapi kawsashaqtiykichismi, qankunataqa Dios salvasurankichis. Saynataqa salvasurankichis manan kay pachapi tukukuq qoriwan nitaq qolqewan pagaspachu, **19** aswanqa Señorninchis Jesucristopa ancha valeq yawarninwanmi. Paymi cruzpi sacrificasqa wañuran, mana ni ima faltayoq *cordero hina. **20** Diosqa kay pachata manaraq unanchashaspanmi, Wawan Jesucristota destinaran, noqanchispa rantinchispi wañunanpaq. Chaymi Señorninchis Jesucristoqa tiempo cumplikuqtin kay pachaman hamuran salvawananchispaq. **21** Hinaspapas Diosmi Jesucristoqa wañusqakuna ukhumanta kawsarichimuspa, hatuncharan, saynapi Diospi qankuna creenaykichispaq, hinallataq mana ishkayaspa, paypi allinta confianaykichispaq ima.

22 Chaymi kunan qankunaqa {*Santo Espiritupa yanapayninwan} Diospa cheqaq willakusqanta kasukuspa, tukuy huchakunamanta karunchakuspaykichis, ch'uyanchasqa sonqoyoqña kaspas, creyentepura cheqaqta khuyanakushankichis. Chayraykuyá qankunaqa tukuy sonqoykichiswan aswan mastaraq sumaqta khuyanakuspa kawsaychis. **23** Qankunaqa mosoqmantan nacerankichis (Jesucristopi creesqaykichisrayku). Chay mosoqmanta naceyqa manan kay pachapi tayta mamaykichismantachu; aswanqa Diospa palabranqa uyarisqaykichisraykun. Diospa palabranqa wiña-wiñaypaqmi; hinaspapas mana hayk'aq tukukuqmi. **24** Bibliapin nin khaynata:

“Llapallan runakunaqa qora hinallan.
Runakunapa atiyinpas, hinallataq yachayninpas
qorapa t'ikan hinallan.
Qoraqa ch'akipullanmi; t'ikanpas wishñikullanmi.

25 Ichaqa Diospa palabranmi wiña-wiñaypaq;
hinaspapas mana hayk'aq tukukuq”, nispa [Isaías 40.6-8].

Diospa chay palabranmi allin willakuyqa. Chaytan
(Señorninchis Jesucristomanta) willakuqkuna qankunaman
willasurankichis.

2 1 Chayraykuyá qankunaqa huchaykichismanta
karunchakuspa kawsaychis, ama llullakuspa, ama ishka
uya kaspera, ama envidianakuspa, hinallataq ama cuento
q'epi ima kaspera. **2** Aswanqa chayllaraq nacemuq wawakuna
imaynan mamanta lechenta munanku, saynallataqyá
qankunapas Diospa palabrantapaq aswan mastaraq munaychis.
Saynapi aswan mastaraq yachaqtikichismi, Diospi
iñiykichisqa aswan mastaraq yapakunqa, hinallataq
salvasqa ima kankichis. **3** Hinaspapas ñan qankunaqa
yachankichishña, Diosqa sumaq llamp'u sonqo kasqanta.

Jesucristoqa kawsaq rumi hina kasqanmanta

4 Señorninchis Jesusmi kawsaq rumiqa. Chay rumitan
runakunaqa: “Manan valenchu”, nispa, despreciaranku. Ichaqa
Diospaqmi chay despreciasqanku rumiqa allin akllasqa sumaq
rumi karan. Chayraykuyá qankunaqa payman ashuyuychis.

5 Qankunapas kawsaq rumikuna hinan kankichis. Chaymi
Diosqa qankunawan paypa tiyanan *templonta perqashan.
Chay templopín qankunaqa Diosta serviq *sacerdotekuna
hina kashankichis, saynapi Señor Jesucristontakama, mana
rikuy atina Diosman agradaq *ofrendakunata qonaykichispaq.

6 Chayraykun Diospas Bibliapi Jesucristomanta khaynata
niran:

“Noqan Jerusalén llaqtapi churasaq huk allin akllasqa
rumita.

Chay rumin wasipa esquinanpi churasqa kanqa,
enteron wasita sostienenanpaq.

Chay rumin wasipa cimientonpi allin kaq importante
rumiqa.

Chaymi pipas chay allin rumipi confiaqqa, mana engañasqachu nitaq p'enqachisqachu kanqa”, nispa [Isaías 28.16].

7 Jesucristopi creeqkunapaqqa chay rumiqa ancha valorniyuqmi. Ichaqa Jesucristopi mana creeq runakunamantan Bibliapi nin khaynata:

“Chay allin kaq importante rumitan albañilkunaqa mana munarankuchu.

Ichaqa chay rumin kunanqa wasipa esquinanpi importante rumi enteron wasipa perqanta allinta sostienen”, nispa [Salmos 118.22].

8 Saynallataqmi Bibliapiqa, Jesucristopi mana creeqkunamanta, nillashantaq khaynata:

“Ashka runakunan chay rumipi hayt'akuspanku urmanqaku”, nispa [Isaías 8.14-15].

Chay urmaq runakunaqa Diospa palabrantata mana kasukuq runakunan kanku. Chaymi paykunaqa destinadasqa karanku chay rumipi hayt'akuspa urmanankupaq.

Diospa wawankuna kasqanchismanta

9 Qankunan ichaqa Diospa wawankuna kankichis. Diosqa qankunatan akllasurankichis, serviqnin *sacerdotenkuna kanaykichispaq, Diospa akllasqan ch'uya *nación llaqtan kanaykichispaq, hinallataq Diospa salvasqan familian kanaykichispaq ima. Diosmi qankunataqa tutayaqpi hina, millay huchallapi kawsasqaykichismanta orqosurankichis, Diospa sumaq k'anchayninpi kawsanaykichispaq. Chayraykuyá qankunaqa Diospa tukuy ima ruwasqankunamanta runamasiykichisman willamuychis. **10** Ñawpaqtaqa manan qankunaqa Diospa wawankunachu karankichis. Kunanmi ichaqa Diospa wawankunaña kashankichis. Ñawpaqtaqa manan qankunaqa khuyapayasqachu karankichis. Kunanmi ichaqa Diospa khuyapayasqanña kashankichis.

Diosllapaqña kawsananchismanta

11 Khuyasqay wawqe panaykuna, qankunaqa huk law *nación llaqtayoq runakuna hinan kay pachapiqa kawsashankichis. Chayraykun ruegoakuykichis,

cuerpoykichispa munasqan huchakunata ama ruwaspa kawsanaykichispaq. Ichaqa chay huchakunaqa, guerrapi hinan kashan almaykichiswan. **12** Aswanyá qankunaqa, Diospi mana creeq runakunawan kushka kaspaykichisqa, allinta imatapas ruwaspa kawsaychis, saynapi qankunamanta mana allinkunata yanqa rimashaspankupas, juicio p'unchawpi llapallan runakunamanta Dios cuentata mañaqtiin, allin ruwasqaykichista qawaspanku, paykunapas Diosta alabanankupaq.

Autoridadkunata respetanamanta

13 Qankunaqa llapallan autoridadkunata allinta kasukuychis, saynapi pipas mana allinkunata Señorninchis Jesucristomanta ama rimanankupaq. *Roma *nación llaqtamanta kamachikamuq *reytapas kasukuychisyá. Payqa ashka nación llaqtakunapi kamachiqkunapa jefenmi. **14** Saynallataq kasukullaychistaq sapankama llaqtakunapi kamachiq autoridadkunatapas. Paykunataqa Roma llaqtapi reymi nombramuran, mana allin ruwaq runakunata castiganankupaq, hinallataq allin ruwaq runakunatapas alabanankupaq. **15** Diosqa allin kaqkunata ruwaspa kawsanaykichistan munan. Saynata kawsaqtiykichismi, Diospi mana creeq ignorante sonso runakunaqa, qankunapa contraykichispi rimayta mana atispanku, upallallaña kanqaku.

16 Qankunaqa Diospi creesqaykichisraykun manaña *esclavokuna hinañachu kankichis; aswanqa libreñan kankichis. Ichaqa amayá “libreñan kani”, nispaykichishchu, huchakunata ruwaspa kawsaychis. Aswanqa Diospa kamachikusqankunata ruwaspaykichisyá, paypa serviqninkuna hina kawsaychis. **17** Hinallataq llapallan runakunatapas respetaychis. Hinaspa Jesucristopi creeqkunatapas aswan mastaraqyá khuyakuychis. Saynallataq Diosta cheqaqta respetaspaqa, Roma nacionmanta kamachikamuq reytapas respetallaychistaq.

Serviqkuna kasukuspa kawsanankumanta

18 Sirviente runakunaqa, patronniykichistayá respetaspa, allinta kasukuychis. Ichaqa amayá khuyapayakuq

patronmillaykichistachu kasukuychisqa; aswanqa mana khuyapayakuq patronniykichistapas respetaspayá, allinta kasukuychis. **19** Sichus pi runapas Diospi confiaq creyente runata mana imamantapas yanqapuni ñak'arichinqa chayqa, Diosmi chay creyentetaqa alabanqa, chay ñak'ariykunata aguantasqanrayku. **20** Sichus pi runakunapas huchakuna ruwasqankumanta castigasqa kaspanku, soportanqaku chayqa, ¿imapaqtaq valen chay soportasqankurí? Manan paykunaqa merecenkuchu alabanataqa. Aswanmi paykunaqa razonmanta castigasqa kashanku. Ichaqa sichus pipas huchapi mana kawsasqankumanta castigasqa kankuman chayqa, hinallataq soportankuman chayqa, Diosmi paykunataqa anchata alabanqa, chay ñak'ariykunamanta aguantasqankurayku.

21 Saynata sufrinaykichispaqmi Diosqa qankunata waqyasurankichis. Ichaqa imaynan kikin Señorinchis Jesucristopas noqanchisrayku ñak'arispá, huk ejemplota qowaranchis. Saynallataqyá qankunapas tukuy imata pay hina soportaspa kawsaychis. **22** Jesucristoqa manan ni ima huchatapas ruwaranchu, nitaqmi ni llullakuranpashchu. **23** Hinaspapas Jesucristoqa ima nispaña k'amiaqtinkupas, manan kutipakuranchu, nitaqmi wañunanpaq ñak'arichiqnin runakunatapas amenazaranchu. Aswanmi allin justiciawan juzgaq Diosman dejeran, chay runakunata juzganpanpaq. **24** Jesucriston huchanchiskunarayku noqanchispa rantinchispi cruzpi wañuran, saynapi huchanchiskunamanta perdonasqa kaspanchis, huchakunata saquespa, allin kaqkunataña ruwaspa kawsananchispaq. Jesucriston k'irisqa karan, saynapi qankunapas sanoyachisqa kanaykichispaq. **25** Qankunaqa chinkasqa ovejakuna hinan ñawpaqtaqa kay pachapi purisharankichis. Kunanmi ichaqa kutiranpunkichishña Jesucristoman. Paymi almaykichistaqa allinta cuidashan, imaynan ovejakunata michiqpas allinta cuidashanman hinata.

Casarasqakuna imayna kawsanankumanta

3 1 Qankunapas, warmikuna, qosaykichista kasukuspa kawsaychis. Sichus qosaykichis Diospi mana creenchu chayqa, allin kawsasqaykichista rikuspankun, Diosmanta

mana ni imatapas rimapayallashaqtiykichis, paykunapas Diospi creenkuman, **2** ch'uya sonqoyoq hinallataq respetowan kawsasqaykichista rikusqankurayku. **3** Saynaqa qankunaqa amayá piensaychis, runakuna qawasunaykichispaq sumaq kayllatachu, fino p'achakunawan p'acharukuyllapichu, chukchaykichistapas tukuy clase formapi ñaqch'akuspa arreglakullaypichu, nitaq qorimanta tukuy clase alajakunawan churarukuyllapichu. **4** Aswanqa qankunapa sumaq kayniykichisqa sonqoykichis ukhumantanyá lloqsimuchun. Chaykunan sumaq llamp'u sonqoyoq kayqa, hinallataq khuyapayakuspa kawsaypas. Chay llamp'u sonqoyoq kaymi Diospa ñawpaqninpiqa ancha valorniyoq, hinallataq mana ni hayk'aq tukukuq ima. **5** Saynatan ñawpaq tiempokunapipas Diospa munasqanman hina kawsaq warmikunaqa, Diospi anchata confiaspanku, qosankuta kasukuspa kawsaranku. **6** Saynatan Sarapas qosan Abrahamta kasukuran. Hinaspan respetowan rikuspa, Abrahamtaqa niran: “Señorníy”, nispa. Saynallataqyá qankunapas, ama imatapas manchakuspaykichis, allin kaqkunata ruwaychis. Saynata ruwaspaykichismi, qankunaqa Abrahampa warmin Sara hina kankichis.

7 Saynallataq qankunapas qosakuna, warmiykichiswan allinta entiendenakuspa yuyaypi kawsaychis. Yachaychisyá, paykunaqa p'akikuq vaso hina kasqankuta. Chaymi qankunaqa paykunata allinta cuidaspa, hinallataq respetaspa kawsanaykichis. Diosmi paykunamanpas prometeran wiña-wiñaypaq kawsayta qonanpaq. Sichus saynata kawsankichis chayqa, Diosmi qankunapa mañakusqaykichistapas uyarisunkichis. Mana saynata kawsaqtiykichisqa, manan uyarisunkichishchu.

Diosta servisqankurayku ñak'ariqkunamanta

8 Qankunaqa llapallaykichisyá, anchata khuyanakuspa, huk sonqolla kawsaychis. Tukuy imata ruwanaykichispaqpas primertayá allinta acordaykuychis, saynapi ch'ulla runa hinalla kawsanaykichispaq. Qankunaqa llamp'u sonqoyá kaychis, hinallataq khuyapayakuq ima. **9** Sichus pipas ima mana allintapas qankunapa contraykichispi

ruwasuqtiykichisqa, amayá qankunapas kaqlatachu kutichiyichis. Saynallataq pipas k'amisuqtiykichisqa, amallataqyá qankunapas k'amillaychistaqchu. Aswanqa chay runakunapaqyá Diosmanta mañapuyichis, paykunata Dios aswan bendecinanpaq. Chaypaqmi Diosqa qankunata akllasurankichis, paymanta bendicionninkunata chashkinaykichispaq. **10** Chaymi Bibliapipas khaynata nin:

“Pipas sapa p'unchaw allinta kawsayta munaspaqa, hinallataq sumaq p'unchawkunatapas rikuyta munaspaqa, rimasqanta controlakuspayá, ama llullakuspachu runamasinkunamantaqa ima maltapas rimachun.

11 Aswanqa mana allin ruwaykunata dejaspayá, imatapas allin kaqta ruwachun; hinaspa llapallan runamasinkunawan hawkalla kawsayta mashkachun.

12 Diosqa cuidanmi allin kaqta ruwaq runakunataqa. Diosqa uyarinmi allin ruwaq runakunapa imapas mañakusqantaqa.

Diosqa mana allinkunata ruwaq runakunapaqmi ichaqa phiñasqallaña kashan”, nispa [*Salmos 34.12-16*].

13 Qankuna allin kaqkunallata ruwashaqtiykichisri, ¿pitaq qankunapa contraykichispiri ima mana allinkunatapas ruwanman? **14** Ichaqa allin ruwasqaykichismanta ñak'arinkichis chayqa, mayna kusion kankichis. Saynaqa amayá qankunaqa sufrichisuqniykichis runakunataqa manchakuychishchu, nitaq hukmanyaychispashchu.

15 Aswanqa Señorninchis Jesucristotayá sonqoykichispi adoraychis, Señorniykichis kasqanrayku. Hinaspa tukuy tiempopas listo kaychis, creesqaykichismanta pipas tapusuqtiykichisqa, llamp'u sonqowan, hinallataq respetowan allin clarota testestanaykichispaq. **16** Hinaspapas qankunaqa allinta comportakuychis Jesucristopi creesqaykichisrayku, saynapi concienciaykichispas limpio kananpaq. Saynata comportakuqtiykichismi, contraykichispi rimaq runakunaqa, rimasqankumanta p'enqakunqaku.

17 Sichus Dios munanman qankuna sufrinaykichista chayqa, aswanyá allin kaqkunata ruwaspa ñak'ariychis, mana

allinkunata ruwaspa ñak'arinaykichismantaqa. **18** Ichaqa Jesucristopas ch'ulla kutillan huchanchiskunarayku cruzpi chakatasqa wañuran. Payqa mana huchayoq kashaspanpas, ñak'arispán wañuran llapallan huchasapa runakunarayku, saynapi Diosman apawananchispaq. Jesucristotaqa cuerpollantan wañuchiranku; ichaqa *Santo Espiritupa yanapayninwanmi kawsarinpuran. **19** Chaymantan Jesucristoqa riran, Santo Espiritupa yanapayninwan, huchallankupi wañuq presochasqa kaq runakunapa almanman willamuq. **20** Chay huchasapa runakunapa almankunaqa karan ñawpaq Noeypa tiemponpi Diosta mana kasukuq runakunapan. Paykunatan Diosqa suyaran, huchankumanta wanakuspa, payman kutirikunankuta. Ichaqa *arcata Noé ruwashaqtinmi paykunaqa Diosta mana kasukurankuchu. Chaymi para-paramuspa kay pachapi unu hunt'aqtin wañuranku. Ichaqa arcaman haykuq pusaq runakunallan salvasqa karanku unupi wañunankumanta. **21** Imaynatan Noeypa tiemponpipas unupi wañunankumanta pusaq runakuna salvasqa karanku, saynallataqmi Diosqa noqanchistapas salvawanchis, paypi allinta creespa, unupi bautizasqa kaqtinchis. Unupiqa bautizachikunchis, manan cuerponchis limpio kananpaqchu, aswanqa huchanchiskunamanta limpiasqa kasqanchista yachananchispaqmi. Diosqa salvawanchis Jesucristo wañusqanmanta kawsarinpusqanwanmi. **22** Señorninchis Jesucristoqa kawsarimuspanmi, hanaq pacha cieloman ripuran. Hinaspan payqa Diospa phaña lardonpi tiyashan. Chaymantan kamachin llapallan *angelkunatapas, atiyniyoq espiritukunatapas, hinallataq kamachiq espiritukunatapas.

Diospa munasqanman hina kawsanamanta

4 **1** Qankunaqa liston kanaykichis, kay pachapi ñak'arinaykichispaq, imaynan Jesucristopas noqanchista salvawananchispaq kay pachapi ñak'ariran saynata. Pipas Jesucristo hina ñak'arispá kawsaqaqa, huchakunamanta karunchakuspan kawsashan. **2** Chay huchakunaqa aychanpa munasqanmi. Chaykunamantaqa karunchakun, Diospa munayninman hina allin kaqkunata ruwaspa, asta

wañunan p'unchawkama kawsananpaqmi. **3** Qankunaqa unay tiempoñan mana allinkunata ruwaspa, Diospi mana creeq runakuna hina kawsarankichis. Chaymi qankunaqa purirankichis mana controlakuspa, aychapa mana allin munayninkunapi, tukuy viciokunapi, millay ruwaykunapi, mach'aykunapi, ch'aqwa fiesta ruwaykunapi, waqllikuykunapi, mana ruwana millay *orgía nisqa waqllikuy huchakunapi, hinallataq runakunapa ruwasqan *idolokuna yupaychaykunapi ima. **4** Ichaqa Jesucristopi creesqaykichisraykun qankunaqa manaña chay millay huchakunataqa ruwankichishñachu. Chaymi chay millay huchallapi kawsaq runakunaqa, mana entiendespa, qankunamanta mana allinkunata rimanku, paykunawan manaña kushka kasqaykichisrayku. **5** Ichaqa kawsaqkunatapas hinallataq wañuqkunatapas juzganapaqmi Diosqa listollaña kashan. Chay juzganan p'unchawpin chay millay huchakuna ruwaq runakunaqa Diosman cuentata qonqaku. **6** Chayraykun Señorinchis Jesucristoqa wañuqkunaman allin willakuykunata willamuran, paykunapas juzgasqa kanankupaq, saynapi Diospi creeq runakunapa espiritunpas Dioswan kawsanankupaq.

Yanapanakunamanta

7 Ñan kay pachapa tukukunan p'unchawqa chayamushañña. Chayraykuyá qankunaqa Diosmanta mañakuspa kawsaychis, hinallataq allinta piensaspa imatapas ruwaychis.

8 Qankunaqa allinta khuyanakupayá kawsaychis. Cheqaqta khuyanakupaykichisqa, ima faltaykichistapas perdonanakuytaqa atinkichismi. **9** Saynallataqyá Jesucristopi creeqmasykichistapas ama rimapakuspalla wasiykichispi samaykachiychis. **10** Qankunamanqa Diosmi sapankamaykichisman qosurankichis huk *oficiota, chay oficiowan payta servinaykichispaq. Saynaqa wasipi tukuy kaqkunata allinta cuidaq mayordomo runa hinayá, Diospa oficio qosusqaykichiswan runamasykichista allinta yanapaspa kawsaychis. **11** Sichus pipas Diosmanta rimanqa chayqa, Diospa palabranpi nisqanman hinayá rimachun. Sichus pipas runamasinta yanapaspa servinqa chayqa, Diospa qosqan

atiywanyá allinta servichun. Saynata ruwaqtiykichismi, runakunaqa Diosta alabanqaku Señorninchis Jesucristontakama. Diosqa ancha sumaq k'anchaypin tiyan, hinallataqmi payqa tukuy atiyniyoq ima. Saynaqa Diosyá wiña-wiñaypaq alabasqa kachun. Amén.

Jesucristopi creesqanchisrayku ñak'arinamanta

12 Khuyasqay wawqe panaykuna, sinchi ñak'ariykunaña hamuqtinpas, qankunaqa ama sorprendekuspaya ama manchakunkichishchu. Chay sasachakuykunaqa Jesucristopi iñiykiykichista pruebaman churananpaqmi, hinaspapas chay sasachakuypi ñak'ariykunaqa pasanpunin kashan. **13** Imaynan Jesucristopas ñak'ariran, saynata ñak'arispaya, qankunapas anchatayá kusikuychis. Saynata ñak'arispaykichismi, Jesucristo kay pachaman kutimuqtin, qankunaqa anchata kusikunkichis, paypa sumaq k'anchayninta, hinallataq tukuy atiyninta rikuspaykichis. **14** Sichus Jesucristopi creesqaykichisrayku pipas k'amisunkichis chayqa, ancha kusikuyniyoqmi kankichis, Diospa ancha atiyniyoq *Santo Espiritun qankunapi kasqanrayku. {Qankunata k'amispankuqa Santo Espiritun k'amishanku. Ichaqa qankunaraykun Diospa Santo Espiritunqa ancha alabasqa}. **15** Sichus pipas sufrinqa chayqa, amayá sufrichun runa wañuchisqanmantachu, mana allinkuna ruwasqanmantachu, suwakusqanmantachu, runa masinpa vidanman metekusqanmantachu. (Kay huchakuna ruwaq runaqa merecenmi sufriya). **16** Ichaqa sichus pipas Jesucristopi creesqanrayku sufrispaqa, amayá p'enqakuspachu kawsachun. Aswanqa Diosman graciasta qochun, Jesucristopi creesqanrayku.

17 Diospa juzganan tiempoqa ñan chayamushaña. Chaymi Diosqa primerta juzgayta qallarinqa Jesucristopi creeqkunamanta. Saynaqa piensarisunyá, Jesucristopi creeqkunatataq khaynata juzgawanchis chayqa, jımaynaraqchá kanqa, Diosmanta allin willakuykunata mana kasukuq runakunata Jesucristo juzgaqtinqa! **18** Diosta kasukuq runakunaqa ancha sasawanraqmi salvasqa kanqaku. Sayna kaqtinqa, jımaynaraqchá kanqa Diosta mana kasukuq

huchasapa runakunawanqa! **19** Saynaqa Diospa munasqanman hina ñak'arispachisqa, ama hukmanyaspayá allin kaqkunata ruwaspanchis Diospi confiakusunchis. Hinallataq vidanchistapas Diosman entregasunchis cuidawananchispaq. Ichaqa Diosmi noqanchistaqa unanchawaranchis; hinaspapas payqa tukuy ima prometesqantapas cumplinqapunin.

Iglesiaipi yachachiq liderkunamanta

5 **1** *Iglesiaipi yachachiq liderkunatan kunan ruegoakuykichis. Noqapas qankuna hina yachachiq lidermi kani; hinallataq Señor Jesucristopa ñak'arisqanmantapas testigon kani. Saynallataqmi noqaqa Señorinchis Jesucristo kutimuspa, sumaq k'anchariyninta rikuchiwaqtin, anchata kusikusaq paywan kushka. Chayraykun consejamuykichis khaynata: **2** Qankunamanmi Diosqa encargasurankichis, paypi creeq runakunata allinta cuidanaykichispaq. Saynaqa allintayá cuidaychis, imaynan huk allin michiipas allinta cuidan ovejakunata hina. Amayá qankunaqa cuidaychis huk obligasqa hinachu, nitaq qolqeraykullachu; aswanqa ancha kusikuywanyá Diospa munasqanman hina cuidaychis. **3** Hinaspapas qankunaqa

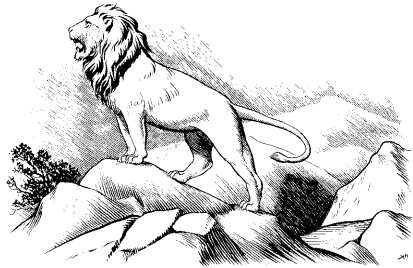
Oveja michiq runa (1 Pedro 5.2)

amayá kay pachapi patronkuna hinachu kamachikuqla kaychis. Aswanqa huk ejemplo hinayá Diospi creeqkunapaqqa kaychis. **4** Saynata ruwaqtiykichismi, llapallan liderkunapa Jefen Jesucristo hamuspa, michiqkunapa michiqnin kaspá, qosunkichis mana hayk'aq tukukuq premioykichista.

5 Saynallataq qankunapas jovenkuna, hinallataq sipaskuna, yachachiq liderniykichista kasukuspa kawsaychis. Hinaspa llapallaykichis humildadwan kasunakuspa kawsaychis. Chaykunamantan Bibliapi nin khaynata: “Diosqa paytukuq runakunapa contranpin kashan. Ichaqa humildadwan kawsaq runakunatan yanapan”, nispa [*Proverbios 3.34*].

6 Chayraykuyá qankunaqa tukuy atinyiyoq Diospa ñawpaqninpi humildadwan kawsaychis. Hinaspa payta allinta kasukuychis, saynapi Diospa munasqan tiempo chayamuqtin, qankunata hatunchasunaykichispaq. **7** Diosmi qankunataqa cuidashasunkichis. Chayraykuyá qankunaqa tukuy ima llakikuyniykichistaqa Diosman dejaychis.

8 Enemigoykichis diablon huk yarqasqa león hinaraq qaparqachaspa mashkashasunkichis, pillatapas huchaman urmarachispa mikhusunaykichispaq. Chayraykuyá qankunaqa sapa p'unchaw listolla kaychis, **9** saynapi

Yarqasqa león (1 Pedro 5.8)

chay diablopa contranpi qaqa hina allinta sayaspa, ama vencechikunaykichispaq. Qankunaqa Diospiyá astawanraq confiaspa ñiniychis. Hinaspapas yachaychisyá, enteron kay pachantinpin Jesucristopi creeqmasiniskunapas, qankuna hina, tukuy clase sasachakuykunata pasashanku. **10** Ichaqa kay pachapi pisi tiempolla ñak'arisqaykichis pasaruqtinmi, ancha khuyakuwaqninchis Diosqa astawanraq yanapasunkichis, ama ishkayaspa paypi confianaykichispaq, hinallataq paymanta ama karunchakunaykichispaq ima. Saynaqa yuyariychisyá, Diosmi qankunataqa akllasurankichis,

wawan Jesucristontakama, paypa kasqanpi wiñaypaq kananchispaq. **11** Diosyá hatunchasqa kachun, kunanmanta asta wiña-wiñaykama, ancha atiyniyoq kasqanmanta. Amén.

Cartapa tukukuyninmanta

12 Wawqenchis Silvanon yanapawaran, kay chikan cartata qankunaman escribimunaypaq. Chaytan paywan apachimushaykichis. Silvanoqa Jesucristopi cheqaq creyenten. Hinaspapas payqa wawqeypas kanman hinan. Noqaqa anchatan paypi confiani, Diospi mana ishkayaspa creesqanrayku. Kay cartapi consejokunata leespaykichisyá, allinta kallpanchakuychis. Diosqa cheqaqtapunin qankunataqa munakusunkichis. Saynallataqyá qankunapas Diosta munakuychis ama ishkayaspaykichis. *[Nota: Silvanopa huknin sutinqa karan Silasmi. Paymantan masta yachasunchis Hechos 15.22 lespanchis].*

13 Señorninchis Jesucristopi creeq kay Babilonia llaqtapi kaqkunanan qankunaman saludota apachimushasunkichis. Paykunatapas Diosmi qankunata hina akllaran, paypa wawankuna kanankupaq. Saynallataqmi wawqenchis Marcospas qankunaman saludota apachimushasunkichis. Payqa wawaypas kanman hinan. *[Nota: Babiloniawanqa Roma llaqtatan rikch'anachinku].* **14** Saynallataqyá qankunapas khuyakuywan much'aykanakuspa saludaykanakuychis.

Diosmanmi mañakushani, qankunaqa Jesucristowan huk sonqolla kasqaykichisrayku, saynapi qankunata sumaq hawkayaypi kawsachisunaykichispaq. Amén. *[Nota: Israel nación llaqtapiqa qarikunapas uyankupin huk much'aywan saludanakuranku. Saynan paykunapapaq costumbrenku karan. Ichaqa kay Perú llaqtanchispiqa manan chay costumbrenchisqa kanchu].*